

„EKOINNOWACJE”

Jan Bocian

ul. Organizacji WiN 75/77 m.21, 91-811 Łódź

tel. 0 608 058 259

e-mail: ekoinnowacje@neostrada.pl

RAPORT

Z REALIZACJI

PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA GMINY KLUKI

ZA ROK 2006

Wykonawca opracowania:

Mgr Jan Bocian

Opracowanie wykonane na zlecenie: Urzędu Gminy Kluki Nr 6/2007 z dnia 25.04.2007

Kluki, Maj 2007

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA GMINY KLUKI

1. WPROWADZENIE	2
2. MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE:.....	4
3. RAPORT Z REALIZACJI HARMONOGRAMU ZADAN INWESTYCYJNYCH GMINNEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA W ROKU 2006.....	5
4. PODSUMOWANIE I WNIOSKI.....	16

1. WPROWADZENIE

Celem niniejszego opracowania jest Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska Gminy Kluki w roku 2006, który zostanie przedstawiony Radzie Gminy Kluki i Zarządowi Powiatu. Głównym założeniem programu jest poprawa stanu środowiska, efektywne zarządzanie środowiskiem oraz zapewnienie skutecznych mechanizmów chroniących środowisko przed degradacją. Celem realizowanego programu jest również stworzenie warunków dla wdrożenia obowiązującego w tym zakresie prawa Unii Europejskiej.

Program Ochrony Środowiska określa politykę środowiskową, ustala cele i zadania środowiskowe oraz szczegółowe programy zarządzania środowiskowego, odnoszące się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów. Program Ochrony Środowiska Gminy Kluki został przyjęty Uchwałą Rady Gminy nr 13/XIV/04 z dnia 25.06.2004 r.

Przy tworzeniu Programu przyjęto założenie, iż powinien on spełniać rolę narzędzia pracy przyszłych użytkowników, ułatwiającego i przyspieszającego rozwiązywanie zagadnień techniczno-ekonomicznych związanych z przyszłymi projektami.

Ponadto celami Programu Ochrony Środowiska są:

- rozpoznanie stanu istniejącego i przedstawienie propozycji zadań niezbędnych do kompleksowego rozwiązania problemów ochrony środowiska (zadania te w większości stanowią zadania własne poszczególnych gmin),
- wyznaczenie hierarchii ważności poszczególnych inwestycji (ustalenie priorytetów),
- przedstawienie rozwiązań technicznych, analiz ekonomicznych, formalno-prawnych dla proponowanych działań proekologicznych,
- wyznaczenie optymalnych harmonogramów realizacji całości zamierzeń inwestycyjnych na poziomie gminy ze wskazaniem źródeł ich finansowania.

Program wspomaga dążenie do uzyskania w sukcesywnego ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko źródeł zanieczyszczeń; ochronę i rozwijanie walorów środowiska oraz racjonalne gospodarowanie z uwzględnieniem aspektów ochrony środowiska. Stan docelowy w tym zakresie nakreśla Program Ochrony Środowiska a stan jego realizacji określa ocena efektów działalności środowiskowej, dokonywana okresowo.

Niniejszy Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska Gminy Kluki opracowano zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. Nr 62 poz. 627) z późniejszymi zmianami, czyli zgodnie z przepisami nowego prawa o ochronie środowiska, a w szczególności:

„Art. 14. 1. Polityka ekologiczna państwa, na podstawie aktualnego stanu środowiska, określa w szczególności:

- cele ekologiczne,
- priorytety ekologiczne,
- rodzaj i harmonogram działań proekologicznych,
- środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym mechanizmy prawno-ekonomiczne i środki finansowe.

2. Politykę ekologiczną państwa przyjmuje się na 4 lata, z tym że przewidziane w niej działania w perspektywie obejmują kolejne 4 lata.

Art. 17. 1. Zarząd województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ekologicznej państwa, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska, uwzględniając wymagania, o których mowa w art. 14.

2. Projekty programów ochrony środowiska są opiniowane odpowiednio przez zarząd jednostki wyższego szczebla lub ministra właściwego do spraw środowiska.

3. W miastach, w których funkcje organów powiatu sprawują organy Gminy, program ochrony środowiska obejmuje działania powiatu i Gminy.

Art. 18. 1. Programy, o których mowa w art. 17 ust. 1, uchwała odpowiednio sejmik województwa, rada powiatu albo rada Gminy.

2. Z wykonania programów zarząd województwa, powiatu i Gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie Gminy.”

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska dotychczasowe programy zrównoważonego rozwoju oraz ochrony środowiska zastąpiono programami ochrony środowiska, z których realizacji co 2 lata sporządzane będą raporty.

Program Ochrony Środowiska Gminy Kluki został opracowany mając na celu zrównoważony rozwój regionu rozumiany jako rozwój społeczno-gospodarczy, w którym

następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości i nienaruszalności podstawowych procesów przyrodniczych. Niesie to z sobą konsekwencje w postaci rozpatrywania zagadnień ochrony środowiska całościowo w powiązaniu z regionalnymi uwarunkowaniami społecznymi i gospodarczymi oraz perspektywami ich zmian.

2. MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE:

1. Roczniki statystyczne GUS i bank danych regionalnych GUS.
2. Sprawozdania z gospodarowania powiatowym funduszem ochrony środowiska i gospodarki wodnej za rok 2006 wraz z raportem o realizacji przychodów i wydatków.
3. Karty Informacyjne Przedsięwzięcia – opracowane dla gminy Kluki przez P. Urszulę Herudzińską

3. RAPORT Z REALIZACJI HARMONOGRAMU ZADAN INWESTYCYJNYCH GMINNEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA w roku 2006

2.1. Realizacja zadań inwestycyjnych z zakresu gospodarki wodno ściekowej:

<i>L.P.</i>	<i>Kluczowe działania, które należy wykonać w celu osiągnięcia oczekiwanych rezultatów</i>	<i>Planowana realizacja</i>	<i>Wykonanie</i>	<i>Planowany budżet</i>	<i>Poniesione wydatki [tys. PLN]</i>	<i>Efekt ekologiczny</i>	<i>Źródła finansowania</i>	<i>Partnerzy</i>	<i>Uwagi</i>
1	2	3	4	5	6	7			8
1	Budowa sieci wodociągowych w miejscowości Słupia oraz w rejonie turystyczno - rekreacyjnym obrzeży zbiornika retencyjnego „Zbyszek”	2004 - 2007	Planowane rozpoczęcie realizacji 2007	500				Starostwo Bełchatowskie	Ze względu na likwidację Spółki Warta nie będzie ona partnerem programu
Ad. 1	Budowa sieci wodociągowych w rejonie turystyczno - rekreacyjnym obrzeży zbiornika retencyjnego „Zbyszek”								Realizacja przeniesiona została na kolejne lata i zostanie wykonana równoległe z wykonaniem zbiornika
2	Wykonanie koncepcji gospodarki ściekowej na terenie Gminy	2005 - 2006	2006	20	6,71		Środki własne gminy		Koncepcja została wykonana
3	Wymiana sieci wodociągowej z rur azbestowo-cementowych	2005-2007							
4	Budowa oczyszczalni ścieków w miejscowościach: <ul style="list-style-type: none"> • Kluki – ok. 150 m³/d • Kaszewice – ok. 120 m³/d; • Roździn 100 m³/d 	2005	2015	1. 920					Rozpoczęcie realizacji zostało przełożone na lata 2007-2013 Nowy okres planowanie dla funduszy Unii Europejskiej

5	Budowa indywidualnych systemów unieszkodliwiania ścieków, na obszarach zabudowy mieszkaniowej rozproszonej	2005-20015		225					Budowa realizowana przez właścicieli posesji Gmina nie prowadzi inwentaryzacji inwestycji
6	Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami o długość ok. 89 km na terenie Gminy;	2005-2015		31.890		-			Rozpoczęcie realizacji zostało przełożone na lata 2007-2013 Nowy okres planowania dla funduszy Unii Europejskiej
7	Budowa kanalizacji deszczowej w obszarach zwartej zabudowy wraz z urządzeniami do oczyszczania wód deszczowych ze szczególnym uwzględnieniem tras komunikacyjnych	2006-2015		4.500					Rozpoczęcie realizacji zostało przełożone na lata 2007-2013 Nowy okres planowania dla funduszy Unii Europejskiej
8	Rozbudowa i modernizacja zbiornika Wierzchy Kluckie zgodnie z Programem Regionalnym Warta	2006-2015		62					Rozpoczęcie realizacji zostało przełożone na lata 2007-2013 Nowy okres planowania dla funduszy Unii Europejskiej

9	Rozbudowa i modernizacja zbiornika Grobla zgodnie z Programem Regionalnym Warta	2006-2015		1 253					Rozpoczęcie realizacji zostało przełożone na lata 2007-2013 Nowy okres planowania dla funduszy Unii Europejskiej
10	Rozbudowa i modernizacja zbiornika Słupia zgodnie z Programem Regionalnym Warta	2006-2015		2 836					Rozpoczęcie realizacji zostało przełożone na lata 2007-2013 Nowy okres planowania dla funduszy Unii Europejskiej
11	Zbyszek	2004-2015		39 000					Realizacja zbiornika ujęta w programie Małej Retencji Województwa
Ogółem				82 206	6,71				

2.2. Realizacja zadań z zakresu ochrony gleb:

<i>L.P.</i>	<i>Kluczowe działania, które należy wykonać w celu osiągnięcia oczekiwanych rezultatów</i>	<i>Planowana realizacja</i>	<i>Wykonanie</i>	<i>Planowany budżet</i>	<i>Poniesione wydatki [tys. PLN]</i>	<i>Efekt ekologiczny</i>	<i>Źródła finansowania</i>	<i>Partnerzy</i>	<i>Uwagi</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>			<i>8</i>
1	Aktualizacja map glebowo rolniczych co pomoże w ustalaniu dawek nawozowych i ilości wapnowania	2002-2004		50					Nie zrealizowane ze względu na brak środków
2	Organizacja lekcji wychowania ekologicznego dla dzieci i młodzieży	2002-2004	2006	35				Starostwo powiatowe, Szkoły, RCEE	Realizowane w ramach zadań edukacji ekologicznej
3	Zalesienie gleb marginalnych Kl. VI (ok. 630 ha).	2002-2004		b.d					Realizowane przez rolników indywidualnych w ramach programu zalesiania
Cele średnio i długookresowe									
4	Organizacja w gospodarstwach rolniczych oferty dla turystów, urządzenie bazy noclegowej dla letników	2002-2015		120				ARiMR, Ośrodki Doradztwa Rolniczego	Ze względu na ograniczone środki
5	Upowszechnianie zasad dobrych praktyk rolniczych	2002-2015		144				ARiMR, Ośrodki Doradztwa Rolniczego	
	Ogółem			349					

Niezbędna jest kontynuacja rekultywacji terenów zdegradowanych przez KWB „Bełchatów” i opracowanie strategii rekultywacji dla całego regionu.

3.3. Realizacja zadań z zakresu ochrona powietrza

L.P.	Kluczowe działania, które należy wykonać w celu osiągnięcia oczekiwanych rezultatów	Planowana realizacja	Wykonanie	Planowany budżet	Poniesione wydatki [tys. PLN]	Efekt ekologiczny	Źródła finansowania	Partnerzy	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7			8
1	Prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie ochrony powietrza. Oraz promocja energooszczędnych systemów grzewczych	2004-2006	2004-2005	9					Zadanie realizowane w ramach edukacji ekologicznej przy współpracy z RCEE
2	Zmiana ogrzewania i termomodernizacja budynków komunalnych i użyteczności publicznej. Zmiana systemów grzejnych Stosowanie układów regulacji automatycznej systemów grzejnych	2004-2006		b.d.					
2.1	„Termomodernizacja budynku Ośrodka Zdrowia w Klukach”	2004-2006	2006		144,159	Redukcja emisji: pyłu 45,22 kg/a SO ₂ 143,19 kg/a NO _x 125,60 kg/a CO 15,07 kg/a CO ₂ 41,4 t/a	Środki własne PFOŚ i GW	PFOŚ i GW	
3.	Modernizacja istniejących niskosprawnych kotłowni węglowych w budynkach szkolnych, użyteczności publicznej i komunalnych, zamiana indywidualnych systemów grzewczych (pieców) na ogrzewanie gazowe etażowe	2004-2006		b.d.					W modernizowanych szkołach oraz w budynku Urzędu Gminy zainstalowane zostało ogrzewanie olejowe

4	Opracowanie strategii wykorzystania alternatywnych źródeł energii w tym szczegółowej analizy możliwości wykorzystania i produkcji biomasy na cele energetyczne	2004-2006		64					nie realizowane ze względu na ograniczone fundusze niezbędne podjęcie inicjatywy na poziomie powiat
5	Opracowanie Programu przeciwdziałania emisjom niezorganizowanym	2004-2006		5					nie realizowane ze względu na ograniczone fundusze niezbędne podjęcie inicjatywy na poziomie powiat
Ogółem				78	144, 159				

Elektrownia „Bełchatów” S.A. powinna realizować program Ograniczenia emisji i emisji gazów - Spełnienie wymogów Dyrektywy LCP UE 2001/80/EC oraz ograniczenie zużycia zasobów naturalnych: węgla i wody

3.4. Realizacja zadań z zakresy ochrony przed hałasem zadania koordynowane z Powiatem (planowane nakłady ogółem dla całego Powiatu)

<i>L.P.</i>	<i>Kluczowe działania, które należy wykonać w celu osiągnięcia oczekiwanych rezultatów</i>	<i>Planowana realizacja</i>	<i>Wykonanie</i>	<i>Planowany budżet [tys. PLN]</i>	<i>Poniesione wydatki [tys. PLN]</i>	<i>Efekt ekologiczny</i>	<i>Źródła finansowania</i>	<i>Partnerzy</i>	<i>Uwagi</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>			<i>8</i>
1	Opracowanie programów edukacyjnych uświadamiających problemy ochrony przed hałasem	2004-2015		24,0					
2	Powołanie Niezależnej Komisji Ekspertów w dziedzinie ochrony przed hałasem jako zespołu doradczego	2004-2006		28,0					
3	Stworzenie bazy danych o obiektach przemysłowych stwarzających zagrożenie akustyczne dla środowiska	2004-2006		45,0					
4	Opracowanie wspólnego programu ochrony przed hałasem z Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska	2005-2015		48,0					
5	Opracowanie map akustycznych	2002-2015		320,0					
6	Opracowanie koncepcji zmian ruchu samochodowego w centrach miejscowości (np. poprzez jego skanalizowanie), co wpłynie na poprawę klimatu akustycznego terenów przyległych	2002-2004		750,0					
	Ogółem			1 215,0					

Rozpoczęcie realizacji przeniesiono na kolejne lata.

3.5. Realizacja zadań z zakresu Ochrona Przyrody

<i>L.P.</i>	<i>Kluczowe działania, które należy wykonać w celu osiągnięcia oczekiwanych rezultatów</i>	<i>Planowana realizacja</i>	<i>Wykonanie</i>	<i>Planowany budżet [tys. PLN]</i>	<i>Poniesione wydatki [tys. PLN]</i>	<i>Efekt ekologiczny</i>	<i>Źródła finansowania</i>	<i>Partnerzy</i>	<i>Uwagi</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>			<i>8</i>
1	Wykonanie inwentaryzacji i waloryzacji obszarów podmokłych leżących poza terenem Lasów Państwowych i nie objętych ochroną prawną z uwzględnieniem możliwości ich ochrony renaturalizacji oraz opracowanie dokumentacji proponowanych form ochrony prawnej	2004 - 2006		20,0					
2	Szkolenia pracowników Urzędu Gminy w zakresie ochrony przyrody i różnorodności biologicznej	2004 - 2008		10,0					
3	Edukacja ekologiczna dla młodzieży szkolnej	2004 - 2006		70,0					Realizowanie tego punktu odbywa się poprzez szkoły
4	Prowadzenie akcji informacyjnych i szkoleniowych dla rolników w zakresie wdrażania programów rolno-środowiskowych	2004 - 2006		20,0					
5	Wyznaczenie obszarów i obiektów (np. łąk, muraw, sadów) ważnych w ochronie bioróżnorodności i spełniających warunki programów rolno-środowiskowych	2004 - 2006		10,0					
6	Inwentaryzacja starych drzew i innych obiektów mogących uzyskać status pomników przyrody oraz uznanie wyznaczonych obiektów za pomniki przyrody	2004 - 2006		10,0					
7	Poprawa walorów krajobrazowo-przyrodniczych								

Ad. 7.1	Zagospodarowanie terenów zieleni przy Szkole Podstawowej i Gimnazjum w Klukach		2006		49,45	dokonano nasadzeń krzewów w ilości 100 szt. oraz założono trawniki na obszarze 0,4 ha.	PFOŚ i GW		
Ad. 7.2	Utworzenie terenów zieleni- zagospodarowanie skwerów przy Gminnym Ośrodku Kultury i Urzędzie Gminy		2006		14,8	Dokonano nasadzeń drzew iglastych w ilości 1 szt., krzewów iglastych w ilości 19 szt., krzewów liściastych w ilości 422 szt., drzew liściastych w ilości 3 szt. wykonano trawnik na pow. 375 m ²	PFOŚ i GW		
Ad. 7.3	Utworzenie terenów zieleni – zagospodarowanie skweru na osiedlu Leśnym w Klukach		2006		22,84	dokonano nasadzeń 19 szt. drzew liściastych i 700 szt. krzewów liściastych, wykonano trawniki na pow. 0,38 ha, wykonano alejki żwirowo-glinkowe na podkładzie z kłińca na pow. 300 m ²	PFOŚ i GW		

Ad. 7.4	Utworzenie terenów zieleni- zagospodarowanie skweru w Kaszewicach		2006		24,18	dokonano nasadzeń 11 drzew liściastych i 389 krzewów liściastych, wykonano trawnik na pow. 430 m ² , alejki żwirowo- glinkowe na pow. 118 m ²	PFOS i GW		
	Ogółem			130,0	111,27				

3.6. Realizacja zadań z zakresu Edukacji Ekologicznej nakłady planowane wspólne dla Powiatu

<i>L.P.</i>	<i>Kluczowe działania, które należy wykonać w celu osiągnięcia oczekiwanych rezultatów</i>	<i>Planowana realizacja</i>	<i>Wykonanie</i>	<i>Planowany budżet [tys. PLN]</i>	<i>Poniesione wydatki [tys. PLN]</i>	<i>Efekt ekologiczny</i>	<i>Źródła finansowania</i>	<i>Partnerzy</i>	<i>Uwagi</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>			<i>8</i>
1	Program edukacji ekologicznej dla młodzieży szkół podstawowych i gimnazjów	2002 - 2015	2006						Realizowana przez szkoły oraz we współpracy z RCEE
2	Organizacja wystaw proekologicznych	2002 - 2015	2006	20					Współpraca z RCEE
3	Promocja i pomoc w tworzeniu gospodarstw ekologicznych	2002 - 2015	2006	10					Współpraca z ODR
4	Utworzenie kół ekologicznych	2002 - 2015		10					
	Ogółem								

4. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

W raportowanym roku główna działalność na obszarze gminy Kluki skoncentrowana była na realizacji projektów związanych z poprawą walorów krajobrazowo-przyrodniczych oraz zadaniami za zakresu ochrony powietrza. Prowadzone działania i realizowane projekty związane były z pozyskaniem zewnętrznych środków finansowych z Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Część zadań inwestycyjnych została przesunięta do realizacji w kolejnych latach co spowodowane było bakiem szczegółowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz przygotowywaniem do nowego okresu programowania środków pomocowych z Unii Europejskiej na lata 2007-2013 zgodnie z **Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013 (Narodowa Strategia Spójności)**. Biorąc pod uwagę zapisy zawarte w Narodowej Strategii Spójności za niezbędne należy uznać aktualizacje Programu Ochrony Środowiska w celu dostosowania Programu do strategii pomocy udzielanej w ramach funduszy strukturalnych UE i możliwości ich wykorzystania na rzecz realizacji rozwoju gminy i Programu Ochrony Środowiska.